

Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOSI miesięcznie 4.00 mk. z odnośnikiem 4.5, pocztą 5.00

Adres Redakcji

CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4.

Administracji Kościuszki 11

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego 25 fen.

CENA OGŁOSZEN.

Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 1.50 fen., druga i trzecia 1.25 fen., czwarta 0.60 fen., — — — — — za wiersz petitowy.

Proba ogłoszenia po 15 fen. za wyraz Nekrolog po 065 fen. za wiersz jednoszpaltowy.

EPILEPSIN-SPIESS

przedstawia połączenie związków mineralnych i roślinnych, zadaniem których jest zmniejszenie chorobliwej pobudliwości mózgu i usunięcie przyczyn, mogących wywołać napady epilepsji.

TEATR „PARYSKI”

ulic Panny Marji Nr. 19.

PROGRAM

od wtorku 1-go do piątku 4 kwietnia 1919 roku.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod dyktando pana

Jerzego Bursika

dyrektora orkiestry w Zakopanem.

Uwaga! W dniu poprzednim od godz. 5 ej do 7-ej wiecz., sam kinematograf po cenach zwykłych zaś od godz. 7 ej i 9-ej wiecz. kinematograf połączony z atrakcjami liliputów po cenach; krzesło w loży Mk. 5, krzesło parterowe 4.00 i galerja Mk. 2. W niedzielę i święta kinematograf z atrakcjami od godziny 6-ej, 7-ej i 9 ej wieczorem

Passe-Partout **nieważne.**

Bilety wcześniej nabywać można w kasie teatru.

Nadzwyczajna sensacja!

Nadzwyczajna sensacja!

Wszechświatowa Atrakcja!!

WILLI PANZER Comp

ze swoją słynną na całą Europę trupą liliputów

(5-ciu amerykańców i 5-ciu Anglików)

najmniejsi ludzie na świecie.

„Przyjemność z blondynką“

Tryskająca humorem farsa w 3-ch częściach, w świetnym wykonaniu wiedeńskich artystów

Przekłete podobieństwo

Wspaniała komedia w 2 częściach.

ANONS: Od soboty 6 kwietnia 1919 roku.

„CARMEN“

wielkie arcydzieło w 8-ciu aktach część. podług opery Bischa odtwarzające szczegółowo tę opowieść hiszpańską przedstawia walki byków w Sewilli i innych nie zwykle efektowanych i malowniczych scen. W roli tytułowej słynna polska gwiazda **POLA NEGRI.**

Znakomite piwo Pilzeńskie

POLECA

Browar K. SZWEDE

w Częstochowie.

Foch grozi Niemcom nową wojną o Polskę.

WARSZAWA. „Kur. Warsz.“ w korespondencji z Paryża pisze, że na najwyższej Radzie wojennej marszałek Foch oświadczył, że można zmusić Niemcy do wyrzeczenia się Gdańska i Zagłębia śląskiego tylko na froncie zachodnim.

„Nie zapomnijmy — mówi Foch — że mamy w ręku broń, użyjmy jej albo wtem słowami do Niemców przemawiać, to tylko strata czasu.

Do osiągnięcia pożądanego rezultatu wystarczy przez trzy dni przesunąć nasze armje o 10 kilometrów na wschód. Trzeba zająć Frankfurt, Dusseldorf, Essen. Jest to operacja niezmiernie prosta i mojem zdaniem konieczna. Powaga Rady najwyższej i misji międzysojuszniczej w Polsce nie pozwala na ponowne rozwiązywanie rokowań z ludźmi złej wiary,

którzy przeciągają, urywają i ponawiają te rokowania jedynie z myślą zyskania na czasie.

Przemówienie marszałka Focha wywołało ożywioną dyskusję i spotkało się z ogólnem uznaniem. Wszyscy członkowie Rady najwyższej zgodzili się, że wobec wzrastającej zuchwalości Niemców koniecznym jest zmanifestowanie dobitnej siły koalicji.

Zanim na Niemców powtórze uderzymy oświadczył Clemenceau w ciągu dyskusji, trzeba by aby Niemcy dokładnie wiedzieli, czego od nich żądamy, przedłożmy im poprzednio cały rachunek. Niechże obok Gdańska wytknięte będą również granice Francji, oraz określone samy należących się nam odszkodowań.

Węgry przeciw Serbji.

WIEN, 29.3. Reuter przynosi wiadomość, że rząd węgierski wypowiedział Serbji wojnę bolszewicką i otworzył granice ku Rosji. Jeżeli nie zajdą niespodziewane wydarzenia koalicji, będzie w możności porachować się prędko z armją

nowego rządu węgierskiego, która z końcem marca nie mogła liczyć więcej niż 60,000 żołnierzy.

„Telegraphen Compagnie“ donosi z Paryża, że Serbja zwróciła się do koalicji o pomoc wojskową.

Wojna Czechów z Węgrami.

Pierwsze starcia między Madziarami a Czechami.

WIEN, 29.3. Wedle najświeższych doniesień jakie przyszło już do pierwszych starć między oddziałami madziarskimi a czesko-słowackimi nad Dunajem.

„Deutsches Volksblatt“ donosi, że oddziały madziarskie posunęły się naprzód

w okolicy Ostrzychomia i wyparły załogę czeską w kierunku zachodnim. Z chwilą gdy Madziarzy stanęli nad Dunajem, wysadzili wielki most kolejowy na Dunaju pod Ostrzychomiem. W ten sposób przeważną została główna linia kolejowa, łącząca Preszburg z Budapesztem.

Walki polskie.

Ze sztabu generalnego 29 marca.

Front galicyjski: Pod Lwowem słaby ogień artylerji i zwykła strzelanina w powietrzu.

Na południe od Dolian walka artyleryjska. Nasze baterje ostrzeliwały folwark Zgodę i wieś Chodowisznie.

Pod Magierowem i Wiszenką Małą przeszedł nieprzyjaciel, wzmocniony posiłkami, do przeciwników. Próby jego przełamania naszego frontu udaremnił.

Ukraińska artylerja ostrzeliwała Belz. Front wołyński: Szwoleżerzy I-go pułku pod dowództwem por. Skrzyńskiego dotarli w wywiadzie do Chinazy, gdzie

rozbili przednie strażnice ukraińskie i wzięli do niewoli kilkunastu jeńców. Po kilkugodzinnem przygotowaniu artyleryjskiem zastakował nieprzyjaciel nasz przyczółek na Stochodzie, pod Baszówką. Jedna z kompanji ciechanowskiego pułku pod dowództwem por. Kucharskiego w brawurowym kontrataku wyparła wroga poza Perespę. Pilot kap. Makijonek dokonał śmiałego wywiadu na Rozyszcze.

Front Litewsko-Białoruski: Na całym froncie poza drobnymi utarczkami spokój.

W zastępstwie szefa sztabu gen. Haller m. p.

Wielka ofenzywa przeciw Polsce i Rumunji.

WIEN, 30.3. Biuro korespondencyjne donosi z Berlina: „Lokal Anzeiger“ dowiada się z Paryża drogą pośrednią, że przeciw Rumunji, Polsce, jakoteż na

Ukrainie przygotowuje się z wiosną ofenzywa bolszewicka. Ma to być wielka ofenzywa na Europę południowo-wschodnią i na Europę środkową.

Rozpowszechniajcie

„Kurjer Częstochowski“

TEATR „ODEON”

W. KRZEMIŃSKIEGO

ulica Panny Marji Nr. 27.

Program od soboty 29 do wtorku 1 Kwietnia.

Wielki program aktualny!!!

TYLKO 4 DNI!

Ceny miejsc zwykłe

BŁĘDNE DROGI...

Najpotężniejszy i najaktualniejszy dramat życiowy w 5-ciu akt., w rolach głównych: HENNY PORTEN HARRY LIEDTKE

Rzecz dzieje się w naszych czasach i osnuta jest na tle kwestji robotniczej i przeciwieństw klasowych.

Mot'o: „Musimy się zrozumić, a nie zwalczać”...

NAD PROGRAM:

Lot nad dolinami Alp (zdjęcia z natury) oraz Tygodnik Petef № 1 Ilustracja chwili bieżącej.

Anons: Wkrótce największa sensacja:

„Żelazna Ręka“ (Mecites na wojnie)

Awanturyczne dzieje najsilniejszego na kuli ziemskiej człowieka, w wielkim, sensacyjnym i aktualnym dramacie włoskim.

Sprawa polska w sejmie pruskim.

(Koresp. wł. „Kurjera Częstochowskiego“).

POZNAN, 28 marca.

W Sejmie pruskim toczyły się na wtorkowym posiedzeniu obrady nad interpelacją, dotyczącą kresów wschodnich.

Interpelację wnieśli demokraci; jest w niej mowa, że znaczne obszary Księstwa Poznańskiego, Prus Królewskich i Książęcych, Górnego Śląska, a nawet Gdańsk mają być gwałtem od Prus oderwane i przyłączone do Polski. Interpelanci zapytują, jakie rząd zamierza uczynić kroki, aby tym zamiarom sprzeciwiającym się oświadczeniom Wilsona, przeszkodzić.

Dodatkowo stawiają niemieccy narodowcy pytanie w sprawie zawieszenia broni na naszym froncie, a w końcu przedkłada się następujący wniosek wszystkich partji:

Rząd pruski podnosi najostrejszy sprzeciw gwałtownemu oderwaniu części Górnego Śląska Poznańskiego, Prus Królewskich i Książęcych i przeciw wcieleniu tych ziem do Polski, ponieważ w tych ziemiach znajdują się rozległe obszary z niewątpliwie niemiecką ludnością, a w większej części innych obszarów jest ludność niemiecka tak liczna, że ich nie można uważać za niewątpliwie polskie. Rząd pruski żadną miarą nie odstąpi od paragrafu 14 układu Wilsona. Punkt 13 tegoż układu nie dopuszcza do odłączenia. Byłoby to wielkim złamaniem traktatu. Rząd pruski znosi najostrejszy protest przeciw zamierzonemu wyładowaniu wojsk polskich w niemieckim Gdańsku. Jeżeli wyładowanie nastąpi, wtedy wybuchnie wojna domowa między Polakami a Niemcami z jej strasznymi następstwami

Wniosek uzasadniał poseł z Torunia Aronsohn (żyd). Polacy mówili — chcą

za pomocą bagnatów zdobyć bogaty Śląsk Górny. Ani Kaszubi, ani Mazurzy nie są Polakami(!). Prusy Królewskie należą pod każdym względem do Niemiec.

Poseł Hoetsch nar. niem. stwierdza, że w kwestji kresów wschodnich są wszystkie partie zgodne. Dzięki należą się Heimatschutzowi, Gdańsk i Prusy Królewskie muszą zostać niemieckimi. Mamy wrażenie jakby rząd już się wyrzekł Poznańskiego. (Głosy: słuchajcie, słu hajcie!) Oświadczenia wykretnie Erzbergera czynią takie wrażenie. Linja demarkacyjna jest czemś przypadkowym i o niczem rozstrzygać nie może. Imieniem rządu oświadcza prezydent ministrów Hirsch, że rząd nie myśli o wydaniu kresów. Uczyniliśmy wszystko, aby polskie uroszczenia odeprzeć. Nie zgadzamy się na poglądy Gerlacha i dlatego go usunęliśmy. Nie mieliśmy siły, aby w listopadzie wystąpić przeciw Polakom zbrojnie. Przeciw zbytnim uroszczeniom polskim uczynimy wszystko, polegając na naszym prawie. (Okłaski).

Socjalista Wende z Bydgoszczy powiedział, że nienawiść między Polakami a Niemcami jest faktem wynikłym z polityki antypolskiej. Polacy teraz walczą przeciw swej własnej włości. Jeżeli Niemców zmusi się do ustępstw, to robotnik niemiecki nie zostanie spokojny. Żądamy z Polakami porozumienia na podstawie słuszności, jeżeli to nie nastąpiło dotąd to wina Polaków. Polacy muszą się zadowolić plebiscytem. (Okłaski u socjalistów.)

Poseł Lichtenstein, niezawisły socjalista zgadza się na ogół z rezolucją.

W końcu przemawiali demokraci Kochmann i narodowiec Reinhardt w obronie Gdańska, poczem wniosek przyjęto.

uda się dojść do porozumienia i że jutro ruch na całej linii będzie podjęty.

„N. Wiener Abendblatt“ dowiadyuje się, że rząd gotów jest zgodzić się na żądania kolejarzy nie wychodzące poza ramy 80 milionów koron rocznie. Jednakże spełnienie wszystkich żądań kolejarzy wymagałoby kwoty 160 milionów.

Wojska Hallera już jadą do Polski?

WIENIEN, 30 | 3. — „Neues Wiener Abendblatt“ w depeszy z Rotterdamu podaje informacje „Timesa“, — że z Havru odeszły 4 pierwsze parowce transportowe, wiozące wojska polskie do Gdańska. Wyjazd nastąpił w czwartek.

W sprawie wojska Hallera.

POZNAN, 29 | 3. — Dziennik berliński „Politisch - parlamentarische Nachrichten“ pisze w sprawie żądania francuzów, aby oddano Gdańsk na cele wyładowania wojska polskiego i w sprawie odmowy niemieckiej:

W międzynarodowych kołach politycznych uważają, że położenie jest poważne.

Przerwanie zawieszenia broni leży w granicach możliwości.

Dlatego jest rzeczą niezmiernie ważną, aby naród niemiecki w tej dziejowej chwili jednolicie i zwarcie odparł zamach na swoje prawo do życia i haniebne naruszenie zasad Wilsona, które przyjął z ufnością i które gotów spełnić co do joty. W tej mierze z radością po witac należy fakt, że odpowiedź niemiecka na nie słychane wymagania ententy była uchwalona przez wszystkie stronnictwa, nie wyłączając niezawisłych socjalistów.

Przeciw niebezpieczeństwu oderwania od Niemiec części Prus wschodnich zaznacza się w odnośnym obszarze silny opór.

WIENIEN, 29 | 3. — „Wiener Allgemeine Zeitung“ donosi z Berlina:

Wbrew doniesieniom, do południa nie nadeszła do Berlina odpowiedź koalicji na notę w sprawie Gdańska.

Wnioskuje z tego, że koalicja nie jest skłonna do ustępstw.

Różne nowiny.

— W Czernihowie grupa polskich komunistów przystąpiła do formowania polskiego rewolucyjnego bataljonu.

— Budżet rosyjskiej komuny północnej na pierwsze półrocze r. 1919 wykazuje 5 i pół miljaru rubli deficytu.

— Rząd austriacki przedłożył zgromadzeniu narodowemu ustawę, znoszącą prawa Habsburgów do tronu i wydającą ich z kraju.

— W Przemyślu aresztowano szpiegów ukraińskich, wysłanych w celu wyładzenia mostów na Sanie i Wisło e.

DZIEŃ POLITYCZNY.

— W znakomitym „Liberum Veto“, organie A. Nowaczyńskiego, który stale nazywa Natansonowski warszawski „Kurjer Polski“ — „Kurjerem Cekańskim“, spotykaliśmy nowe dosadne określenia tego dziennika. Oto nazywa go „Liberum Veto“, „jedynym dziś publicystycznym rekwizytem okupacyjnym“ i „jedynym dziś na obszarach Polski organem polskornie i podświadomie nadal germanofilskim“.

Kapłani patryjoci.

W „Liberum Veto“ czytamy: „Podczas kiedy na niezmożonego patryjotę księdza Lutosańskiego padają w Sejmie polskim z ust lewicy bezedne obelgi, podczas kiedy prasa broniąca interesów międzynarodowego żydostwa wyzywa tego ascetę od Torquemadów i wysyła do zakrytych, równocześnie i inui kapłani katolicy na kresach Polski cierpią od wrogów zewnętrznych ciężkie udarczenia i katusze. Pastwi się nad nimi protestancki hakatyzm od Zachodu i prawosławny bolszewizm od Wschodu. Szczególnie zawzięli się na księży polskich bandyci z Grenzschutzu i Ostschutzu. W miesiącu marcu tylko zabito na Śląsku księdza kapelana Robotę, rozstrzelano księdza Sledzińskiego ze Słupna. W więzieniach pruskich siedzą obecnie księża: Spychawicz, Poniec, Szybnorn, Kopezyński, Kowalski, Saule, ks. dziekan Braun, Dykler, Wolszleger, Pozoński, Binaś, Wigłada,

Filipiak, Dauchwie, Kuczka, a ostatnio ksiądz Spitkowski z Wilhelmsbrücke.

Piastowie — niemcami.

Nadzwyczajne odkrycie.

Otrzymałszy numer nowego tygodnika p. t. „Der schwarze Adler“, który począł wychodzić w Katowicach i wziął sobie za cel obrzucać błotem wszystko, co polskie.

...I przyznać trzeba, umie to czynić istotnie z wprawą, niemcom tylko właściwą. Cały numer poświęcono wyłącznie kwestji polskiej, ujętej oczywiście z jak najgorszej strony. Cztery strony tego pisma tchnie jadem nienawiści zięjącego! Wszystko otrzymaliśmy od Niemców i wszystko im tylko zawdzięczamy.

Im więc zawdzięczamy naukę, religję i sztukę, a nawet Piastów, którzy są pochodzenia niemieckiego!

Poparłszy swoje bezczelne twierdzenie odpowiednimi argumentami, specjalnie w tym celu kunsztownie skonstruowanymi, kończy ów znamienity historyk swój artykuł:

„Tak to potężnie oddziaływał wpływ niemiecki już na pierwsze zawiązki państwa polskiego!”

W innych artykułach, boleje redakcja nad losem niemieckich urzędników pod rządami polskimi, sztydzi z polskich porządków i urzędzeń, sięga nawet do naszej historii, której nie zna i w ysmiewa instytucję sejmową w dawnej Polsce i powiada:

Liberum veto i konfederacje wykopły starej Polsce grób, czekajmy, jak się powiedzie nowej Polsce?

Numer zamykają rady pod adresem Polaków.

„Polacy nic nie zyskali na zdolności stworzenia samodzielnego państwa, zamiast w tym kierunku pracować, niszczą swoje siły i rozdrabniają je na zdobywanie Galicji wschodniej, Gdańska i Śląska Górnego, które to prowincje są własnością raczej wszystkich innych narodów, lecz nigdy Polaków“.

Co dzień niesie?

Żydowski rząd Węgier.

Dzienniki donoszą, że z pośród 30 członków bolszewickiego rządu węgierskiego jest 24 żydów, 4 węgrows, 1 niemiec i 1 ruski oficer.

Ruch rewolucyjny w Rumunji i we Włoszech.

Z Wiednia donoszą, że w związku z rewolucją bolszewicką na Węgrzech daje się zauważyć ożywienie agitacji bolszewickiej w Rumunji.

W poniedziałek organizacje polityczne robotnicze w Bukareszcie zorganizowały pochód demonstracyjny głównymi ulicami miasta. Pochód odbywał się pod hasłem: „pracy i chleba“. Jakies ciemne jednostki usiłowały podczas pochodu agitować na korzyść bolszewizmu, lecz agitacja powodzenia wśród robotników nie miała.

Wyższe władze wojskowe zostały za-

TELEGRAMY.

Zarządzenia czeskich władz wojskowych.

WIENIEN, 29. | 3. — Wypadki w Budapeszcie są oczywiście przedmiotem pilnej uwagi rządu czeskiego, który oczekuje wskazówek państw koalicji.

W kołach rządowych oceniają położenie zupełnie spokojnie, a rząd jest zdecydowany uczynić wszystko dla usunięcia niebezpieczeństwa.

Strejk kolejowy w Austrii.

WIENIEN, 29 | 3. — W czwartek 27 b. m. wybuchł w Austrii generalny strejk kolejowy na wszystkich liniach. Strejkujący zapewniali, że nie jest to strejk polityczny, lecz chodzi im o podwyższenie płac i wydawniejszy podział żywności.

WIENIEN, 29 marca. — Strejk kolejowy objął dzisiaj także linje kolei zachodniej i północno zachodniej, Franciszka Józefa i Północnej. Rokowania z rządem nie ustają. W kołach rządowych spodziewają się, że jeszcze dzisiaj wieczorem

